

3

Tehnike i strategije čitanja (M8–10)

Pregled

Kompetencija čitanja je u današnjim informacionim društvima ključna kvalifikacija sa egzistencijalnim značajem. Ta kompetencija, naravno, može i treba da bude unapređivana i u nastavi dopunskih škola, tim pre što odgovarajuće tehnike nisu vezane ni za jedan određeni jezik. Mnoštvo podsticaja naći će se u priručniku 2 ove serije priručnika (Didaktički podsticaji „Poboljšanje čitanja na prvom jeziku“). Ovde ćemo se ograničiti na tri materijala uz tehniku čitanja u 5 koraka, na pravljenje beležaka, pisanje beležaka na marginama i pisanje sažetaka. Ove tehnike pomažu učenicima pre svega u samostalnom radu sa zahtevnijim tekstovima (stručni tekstovi, književni tekstovi) koje moraju pročitati i razumeti za, na primer, neki ispit ili referat.

Preporuke za korišćenje

M8

M8 (Precizno razumevanje teksta uz tehniku u pet koraka): Poželjno je prvo razgovarati s razredom o različitim vrstama čitanja (nekad čitamo da se zabavimo, nekad da nađemo neku konkretnu informaciju, nekad da steknemo prvi uvid u neku temu, ili pak da nešto tačno razumemo i umemo da ponovimo). Ovo poslednje je, na primer, veoma važno za ispite i referate – upravo za to je tehnika u pet koraka odlično pomoćno sredstvo. Pet koraka treba objasniti i o njima porazgovarati; pre svega, međutim, treba ih (po mogućstvu više puta) konkretizovati uz neki tekst. To može biti neki nefikcionalni tekst iz dopunske škole, ili individualni tekstovi koje učenici čitaju u okviru priprema za referate. Važno je diskutovati o iskustvima s tehnikom pet koraka i naglasiti njenu vrednost i za redovnu nastavu. Uz korak 1 treba, sem toga, uputiti na M6 (snalaženje u knjigama), a uz korak 4b na M9 i M10 (beleške, sažetak). Ta tri lista bi trebalo da su već urađena, ili ih treba uraditi istovremeno s ovom vežbom.

M9 i M10

M9 (Obeležavanje važnog u tekstovima; pravljenje beležaka) i M10 (Sastavljanje dobrih sažetaka) moguće je u nastavu uvesti pojedinačno, ili zajedno sa M8 (tehnika 5 koraka). M9 pojašnjava i konkretizuje korak 4b (markiranje važnog, pisanje beležaka na margini), a M10 (sažeci) konkretizuje korak 4c.

O oba ova lista treba obavezno govoriti sa celim razredom i vežbati uz konkretne zadatke. Ako učenicima samo damo listove, velika je opasnost da oni ovde opisane tehnike učenja neće isprobati ni koristiti. Konkretizacija tehnika 9.1 i 9.2 (obeležavanje važnog, beleške na margini) najbolja je uz neki nefikcionalni tekst ili priču. Isto važi i za tehnike opisane u M10, koje su od pomoći i prilikom pripremanja referata.